

Effekt av piloter genomförda i projektet VGR som innovationsmotor

Inledning

Att modellen utvecklats genom arbete i piloter gör att ingen pilot utförts med samma förutsättningar och med samma arbetssätt som någon annan.

Arbetssätt, fokusområden och leveranser har skilt sig åt i piloterna, där pilot 4 skiljer sig mest ifrån de andra genom sin mycket mindre omfattning och genomförande utan vårdverksamhet.

För att undersöka resultaten av de olika piloterna har vi varit i kontakt med 12 personer som på olika sätt har varit involverade i piloterna eller efterföljande arbete samt samlat in information om eventuell finansiering av VGR:s innovationsfond. Informationen samlades in fram till början av 2025.

Sammanfattning

Generellt observeras att effekten av arbetet i piloterna verkar vara avhängigt dels på om det finns några specifika personer som tog arbetet vidare direkt efter avslutad pilot, dels på hur mycket hela verksamheten involverades i piloten.

Flera av piloterna har genomförts inom samma område på Sahlgrenska Universitetssjukhuset. Inom det området har flera steg för att stärka arbetet med innovation tagits sedan starten av första piloten 2020.

”Det har gett stort värde att ha innovationsmotorprojekt hos oss då det har hjälpt med olika intressenter, metodik och perspektivforum där vi inte äger kunskapen fullt ut själva. Det vi möjligtvis saknar lite är nu när vi har kommit fram till nya sätt att arbeta/tänka så har vi inte kompetens att ta det vidare. Vi skulle behöva stöd hela vägen.”

I framtiden tycker jag att det är jättebra att fortsatt jobba på detta sätt, att ett innovationsteam kommer in, för det är ibland svårt för oss att få loss både resurs och rätt kompetens för att driva denna typ av projekt.” Åsa Sand Områdeschef på område 3, Sahlgrenska universitetssjukhuset

Sammanfattningar av observerade effekter efter avslut av de olika piloterna presenteras nedan.

Pilot 1: Höftartros – koll på läget: Fokus på att förbättra vårdförloppet för patienter med höftartros.

Piloten genomfördes tillsammans med Ortopedin på Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Mölndal mellan april 2020 och juni 2021. Fokusområdet var informationsstöd inom artrospatientens vårdresa. Eftersom modellen skulle utvecklas samtidigt som piloterna genomfördes, fanns det inför starten av pilot 1 endast en övergripande beskrivning av arbetssättet.

Resultatet från arbetet i piloten var ett förslag att starta forskningsstudie. Forskningsprojektet MINA-projektet kring triageringsverktyg för remisser till ortopederna av patienter med artros i knä- eller höftled startade 2022 och de första resultaten från studien planeras till 2025. Inom projektet har fram till mars 2025 två artiklar skickats in till vetenskaplig tidskrift. En handlar om utvecklandet av formuläret och den andra om den ekonomiska utvärderingen av ett eventuellt införande av

triageringsverktyget på hela Sahlgrenska Universitetssjukhus. Vidare är en artikel i ämnet är publicerad i Läkartidningen 2025.

I december 2023 involverades en projektledare till MINA-projektet för att se på möjlighet för implementering av triageringsverktyget efter genomförd studie.

Pilot 2: Aktiv väntan: Utveckling av metoder för att hantera väntetider inom vården.

Piloten genomfördes tillsammans med Ortopedin på Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Mölndal mellan augusti 2021 och mars 2022. Fokus var på den senare delen av artrospatientens vårdresa.

Arbetet genomfördes med ett mer utvecklat och strukturerat arbetssätt än pilot 1. Detta inkluderade bland annat en styrgrupp ledd av verksamhetschef för tydligare ägandeskap kopplat till verksamheten. Leveransen av piloten var tre konceptförslag för att förbättra patientupplevelsen vid väntan innan operation.

Efter piloten fick verksamheten stöd i att söka medel från VGR:s innovationsfond för fortsatt arbete med konceptförslagen. För 2023 erhöles 1,2 miljoner från VGR:s innovationsfond. Under 2023 skedde flera förändringar i projektgruppen och det fanns problem med projektledning. I slutet av 2023 lades projektet på is och man beslutade att i stället invänta resultat från annat innovationsprojekt inom angränsande område.

Pilot 3: Bättre flyt: Optimering av patientflöden för att förbättra effektiviteten.

Piloten genomfördes i samarbete med Operation 4 och Handkirurgen på Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Mölndal. Förstudie med observationer genomfördes våren 2022, själva piloten drevs mellan augusti 2022 och april 2023. Utifrån erfarenheter från pilot 1 och 2 utvecklades modellen. Förändringar var bland annat att innovationsutbildning skulle erbjudas till medarbetare i vårdverksamheten, att konceptförslag skulle tas fram och presenteras till verksamhetsledning vid avslut av piloten. I pilot 3 undersöktes också olika sätt att öka involveringen av verksamhetens medarbetare och chefer i pilotarbetet. Piloten startade med att genomföra en bred behovskartläggning i form av intervjuer och workshops för att definiera tre problemområden.

Problemområden

1. För att arbetet skall flyta behöver personer med rätt kompetens vara på rätt plats och vara tillgängliga i rätt tid.
2. Begränsad yta på pre- och postoperation
3. Rätt skruv i rätt tid.

Arbetet i piloten resulterade i ett smörgåsbord av förslag – från enkla till svårare. Vissa förslag var enkelt beskrivna andra var mer genomarbetade.

Vid pilotavslutet genomfördes en enkät hos medarbetarna på handkirurgen. Resultaten visar att en del tyckte det var kul att piloten hade genomförts andra var varken positiva eller negativa till arbetet.

Många mindre förändringar har genomförts sedan piloten avslutades fram till januari 2025. Genom förbättringar genomförs nu snabbare salsbyten och fler operationer per dag. Flera medarbetare upplever att det är fler samtal kring vad som kan förbättras i verksamheten samt fler samtal mellan olika personalgrupper

Axplock av andra förändringar

- Ett nytt kallelsebrev och information i väntrum har skapats.
- För minskad trängsel i lokaler har arbetssätt förändrats på flera sätt med målsättningen att patienterna inte ska vara längre än nödvändigt på operationsavdelningen efter operationen exempelvis genom att kirurg skriver ut patienten innan operation vid okomplicerade operationer och att andra personalgrupper ger patienten information efter operationen. Vidare planeras förändrat användande av befintliga lokaler.
- En funktion som samordnare skapats för att förbättra kommunikation mellan delar av verksamheten.

” Tack vare innovationsmotorn har vi förstått, tillsammans med handkirurgen, att vi måste ha en gemensam kultur och ha samma målbild av våra olika verksamheter men med gemensamma patientutmaningar.” vårdenhetschef

Pilot 4: Mer hållbara medicintekniska produkter: Främjande av miljövänliga lösningar inom medicinteknik

Pilot 4 genomfördes tillsammans med Koncernstab regional utveckling, avdelning hållbarhet och Sahlgrenska universitetssjukhuset, verksamhet Medicinsk fysik och teknik, miljöavdelningen samt andra verksamheter inom VGR mellan september och december 2023. Piloten handlade om hur man kan minska miljöbelastning vid användning av medicintekniska produkter. I piloten testas endast delar av modellen, med fokus på möte med omvärld och invärld. Resultatet presenterades som fyra övergripande arbetsområden utan specifika aktiviteter.

Inga projekt startades direkt efter piloten, vilket inte heller var planerat, men under de efterföljande åren har ett bättre arbetssätt kring försäljning av begagnad medicinteknisk utrustning tagits fram.

”Att delta i motorprojektet har ökat min kunskap om innovation och Innovationsplattformen. Jag har tagit kontakt och fått hjälpa av Innovationsplattformen i andra frågor/projekt.” Miljöstrateg VGR, projektgruppsmedlem.

Pilot 5: Framtidens rehabilitering inom reumatologi: Innovativa metoder för rehabilitering av patienter med reumatiska sjukdomar

Den sista piloten genomförs tillsammans med Arbetsterapi och fysioterapi på Sahlgrenska Universitetssjukhuset mellan september 2024 och januari 2025. Arbetssättet från de tidigare piloterna kompletterades med fokus på ökad involvering av vårdverksamheter genom mer involvering av ledning samt resurseffektivitet i utförandet.

Arbetet resulterade i en beskrivning av vägar framåt med namnet ”Framtidens reumarehab”. Beskrivning pekade ut tre områden att fokusera på framåt; Modern, jämlik och individanpassad rehabilitering, Minskad administrationstid, och Samverkan över vårdnivåerna

Redan vid pilot av slut var personer inom verksamheten utsedda för att driva arbetet vidare.

Vid samtal med verksamhetschef efter avslutad pilot framkom:

- Presentationer och samtal om innovation och innovationsledningssystem som genomfördes i ledningsgrupp och medarbetare uppskattades

VGR som innovationsmotor mars 2025

- Projektet upplevdes ha varit väldigt lyckat och medarbetarna som deltagit pratar väldigt bra om det.
- Verksamhetschefen var imponerad av hur behoven fångats upp och presenterats.

Verksamheten hade vi start av piloten stöd från VGR:s innovationsfond för projektet: Adaptiv rehabilitering - fortsatt utveckling och implementering av förändrade arbetssätt. Detta stöd förnyades under piloten. Totalt erhöles 600 000 kr under 2024 och 2025. Ansökan till VGR:s innovationsfond för annat projekt skickades in för 2025 (ej beviljat).